

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

311. An Concilium Trid. permiserit potius Coadiutorias in Cathedralibus & Monasteriis, quàm in beneficiis inferioribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

3. Resp. secundò: Coadjutoria cum futura successione pro Cathedralibus ecclesiis & monasteriis concessa cum præscriptis à Tridentino solennitatibus non exorbitant neque à jure communi, neque à Tridentino in eo sensu, ut neque ex privilegio vel dispensatione Papæ sint alicui concedenda. Fagn. loc. cit. n. 47. Jus enim commune permittit, ut Papa possit illas concedere ex urgente necessitate, ut est apertus textus in c. petisti. 7. q. 1. ubi Zachar. Papa anno 741. permittit Archiepiscopo Moguntino, ut in senectute & corporis infirmitate adungeret sibi Coadjutorem, & dein, si eum aptum ad hoc deprehenderet, sibi in hora mortis præsentibus omnibus successorem designaret; quamvis tamen, ut ostendit Fagn. loc. cit. n. 80. hæc non fuerit propriè Coadjutoria cum futura successione, de quo plura *quæst. 315. in resp. 4.* Concilium quoque Tridentinum longè expressius eadem permittit à Papa concedendas *sess. 25. c. 7. vers. quòd si quando.* Nihilominus & has Coadjutorias in tantum adhuc contrarias juri communi & ab eo exorbitare, etiam respectu Papæ, dici posse, affirmat Fagn. loc. cit. n. 49. in quantum conceduntur à Papa non jure ordinario, sicut conceditur Coadjutoria temporalis; sed ex speciali privilegio & dispensatione, uti id satis colligitur ex *c. c. petisti.* ubi postquam Papa fecerat gratiam illam Archiepiscopo Moguntino, subjicit hæc verba: *Hoc nulli concedi alii patimur, quod tibi charitate cogente largiri censuimus.* Atque ita concessionem hæc uti Ecclesiæ necessariam produisse ex speciali privilegio notant *videm* Archid. Præpos. & alii apud Fagn. *cit. n. 49.* sive ex speciali indulgentia, ut apud eundem Host. *in c. accepimus. de pactis. n. 2.* & Bellam. Burrig. Jo. And. &c. & cum iis Remouch. *de Coadjutor. c. 3. n. 12.* hæc expressis; Prædicta Zachariæ constitutio seu rescriptum intelligendum venit tanquam speciale privilegiū, & ex plenitudine potestatis favore personarum, seu potius missione extraordinaria & cœlesti instinctu, & proinde tanquam exorbitans à jure, contrariumque doctrinæ Patrum & regulis Ecclesiæ nullo modo trahendum in consequentiam. Unde jam, dum Thomasi, *de vet. & nova Eccles. disciplin. p. 2. l. 2. c. 58. n. 1.* ait: *Peculiaribus pugnant & colliduntur Canonibus Resignationes, quibus Episcopi Coadjutores sibi simul & successores agglutinant: necesse est id intelligi de iis, qui id sine licentia Papæ faciebant.*

Quæst. 311. Cur Concilium Tridentinum permiserit potius Coadjutorias in Cathedralibus & Monasteriis, quàm in beneficiis inferioribus.

1. Resp. hæc à Fagn. *in c. nulla. de concess. Præb. n. 72.* Thomasi *cit. c. 59. n. 11.* reddi rationem: quòd cum Episcopus, vel Prælatus seu Præpositus Monasterii propter senium, vel ægritudinem redditus est inhabilis ad pastorale officium exercendum, necessitas cogit, ut illi de Coadjutore provideatur ob periculum animarum, ne gregi fidelium desit officium pastorale. Sæpe autem contingat, præsertim ultra montes, ut Episcopatus vel Abbatia, Prælato existente inhabili, indigeant Coadjutore magnæ autoritatis & potentie, qui valeat religionem, bona immunitatemque Ecclesiæ ab hæreticis aliisque adversariis

P. Leuren. Vic. Episc. Tract. II. De Coadjut.

conservare illasam, personæ verò hujusmodi vix & ne vix quidem induci possint ad id onus Coadjutoris suscipiendum, nisi cum futura successione, ut experientia docuit, ideo in hoc & similibus casibus, charitate urgente, circumspectâ Papæ providentiâ Coadjutorias perpetuas salubriter provideri. Hæc autem ratio non urget pro Coadjutoriis perpetuis in beneficiis inferioribus; siquidem in iis non imminet illud periculum animarum; & si fortè immineret, non deessent, qui cum competente mercede Coadjutoriam susciperent sine futura successione. Sed neque dum in ecclesiis illis inferioribus officia divina persolvuntur à reliquis Canonicis & ministris, insuper Canonicus infirmus aut senio confectus non tenetur sibi adsciscere Coadjutorem, aut inservire per substitutum. Fagn. loc. cit. n. 73. & *in c. licet. de præb. à n. 126.* mirum non est Concilium Tridentinum in iis Coadjutorias illas non permisisse; cum in iis ratio nulla urgentis necessitatis considerari possit; in argumentum enim trahi non possunt, quæ propter necessitatem aliquando concessa. *c. in argumentum. de reg. jur. in 6.* Sed neque in his inferioribus obtendi potest ratio utilitatis Ecclesiæ (quæ necessitati æquiparatur. Fagn. n. 74.) ex eo, quòd concedendo Coadjutorem addatur Ecclesiæ minister, qui loco Canonici impediti inserviat divinis; ea namque utilitas tanta non est, ut ei non præponderent gravamina & pericula plurima, quæ inde ecclesiis & personis ecclesiasticis obveniunt, præcipuè ex inventa hæc ratione facta illa successione hæreditariæ specie votòque captanda mortis. Fagn. *cit. n. 74. & 75.* Et licet hæc etiâ à Coadjutoriis perpetuis concessis respectu Episcopatus & Abbatiarum non omnia absint (præsertim, ubi Episcopo se solo sine Capitulo denominandi Coadjutore cum successione daretur facultas. Item dum Coadjutus adhuc juvenis & vegetus longam polliceatur vitam) necessitas tamen urgens & ingens Ecclesiæ hic & nunc præponderare viderur, quæ urgente Papa in beneficio viventis concedere successione valeat. Castrop. *tract. 13. d. 1. p. 9. n. 10.* ubi etiam ex Azor. *instit. mor. l. 3. c. 2. q. 2. in fine,* quòd hoc ipsum nempe constituere Coadjutorem cum futura successione sæpe sit necessarium vel saltem utile, ut sic Coadjutor majore cum autoritate munus exerceat, diligentius procedat, & subditis sit carior, non secundum jus commune, sed contra illud, & ex speciali indulgentia, dispensatione, ac de plenitudine potestatis, juxta textum *c. proposuit. de concess. Præb. Fagn. loc. cit. num. 82.* uti & in provisione præbendæ vacaturæ Papa tollit vitium, quòd est in promissione voti scilicet captandæ mortis, quia Papa est supra jus. Jo. And. *in cit. c. proposuit. n. 3. v. vacatura.* & ne captandæ alienæ mortis occasio ex benignitate gratiarum Sedis Apostolicæ tribuatur, & sic successio in beneficiis, emanat non secundum jus, sed ex gratia benignitate & speciali indulgentia Sedis Apostolicæ. *c. ne captandæ. de concess. præb. in 6.*

2. Absurda alia, quæ potius ex permissione istarum Coadjutoriarum in inferioribus profluunt, dum in iis facilius & frequentius Sedes Apostolica decipitur, Vide apud Fagn. *n. 75. & 76.* ubi dictum illud Gambati, de quo supra, quòd nimirum vi talis successione plerumque pueri, qui nedum ipsi Coadjutore, sed præda-

K 3

gogo

gogo egent, in beneficiis illis substituantur, ostendit locum habere etiam ex natura rei, & non solum per meram contingentiam, ut vult Lotter. *cit.* 9. 25. n. 19. contra mentem Papæ ex sinistra informatione, quæ vix caveri possit, aliudque absurdissimum addit, quod se audivisse ait; nempe quod Canonicus Cathedralis (utique ex deceptioe Papæ) prætextu inhabilitatis suæ serviendi ecclesiæ in divinis, obrinuerit Coadjutorum in Canonicatu suo cum futura successione, & paulò post idem ipse obrinuerit constitui Coadjutor in dignitate alterius ecclesiæ. Atque ita, qui inhabilis habebatur ad serviendum pro se ipso in ecclesiâ propria, fuerit repertus habilis ad serviendum pro alio in ecclesiâ aliena. Concludit Fagn. n. 77. Ad hæc & similia absurda cavenda, fortè consultis fore, ut Papa ab hujusmodi gratiis abstinere ubique, sicut abstinere in Germania.

Quæst. 312. An igitur, dum Papa contra Concilium Tridentinum de facto ex plenitudine potestatis concedit istiusmodi Coadjutorias in beneficiis inferioribus, necesse habeat eidem Concilio derogare?

Resp. Tametsi Papa non nisi ex speciali indulgentia dispensativè, & de plenitudine potestatis laxando vinculum legis concedere queat hujusmodi Coadjutorias à jure communi & Tridentino exorbitantes, ut d. sum. Tametsi etiam hoc faciendo ad summum exercitè seu in actu exercitè deroget in hoc Tridentino, hoc est, operetur contra ejus dispositionem, non tamen necesse est, derogare illum ei in hoc specialiter & signanter. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 86. Castrop. loc. cit. n. 9. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 30. & seq. Tametsi enim in concessionibus & gratiis contra constitutiones Conciliorum generalium requiratur ad earum validitatem specialis mentio & derogatio Concilii, cui concessio adversatur, ut habet communior, & pro ut ait Garc. loc. cit. n. 19. praxi & stylo approbata, adeòque sequenda quam juxta c. ex parte. de Capell. Monachor. cum Archid. in c. 1. de constit. in 6. tenent Millis in reportor. v. gratia facta contra Concil. gener. Felin in c. nonnulli. de refer. p. num. 2. & 3. dicens, totum mundum in hoc sequi Archidiaconum. Selv. de benef. p. 3. q. 11. n. 31. & p. 4. q. 7. n. 4. Rebuff. conf. 134. Cuchus Instit. major. l. 1. tit. 2. à n. 3. Germon. de sacror. immunit. l. 3. c. 11. n. 52. & de Indult. Cardin. §. per qua subiacis. n. 57. ubi etiam n. 74. advertit in Cancell. Apostolica suppleri derogationem Concilii, si omiſsa sit in supplicatione, modò pars Concilii, quæ obstat gratiæ, registrata sit in corpore juris. Paris. de resign. l. 6. q. 2. à n. 36. Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. pensio. & p. 2. v. absolutio. §. 8. & plurimi alii apud Garc. loc. cit. n. 25. contra Innoc. in c. ex parte. de Capellis Monach. Gamb. de off. Legat. l. 10. n. 398. Cened. in collect. collect. 123. ad cit. c. nonnulli. n. 3. apud Garc. n. 27. tenentes, non magis faciendam mentionem Concilii quàm alterius juris, quam sententiam Felin. loc. cit. n. 3. dicit fortè veriore per textum c. nonnulli. & Garc. n. 29. in puncto juris valde probabilem. Tametsi prior illa sententia sequenda, adhuc tamen Concilio Tridentino derogatum non est in dicto puncto, nec ei solet aut oportet specialiter derogari propter expressam

præservationem autoritatis Sedis Apostolicæ, quæ continetur *sess. 25. de reform. decreto ultimo* his verbis: *Omnia in dicto S. Concilio statuta de morum reformatione & ecclesiastica disciplina ita decreta fuisse, ut in his salva semper autoritas Sedis Apostolicæ & sit, & esse intelligatur.* Castrop. Fagn. Garc. loc. cit. & Rota in una pensio. S. Angeli 16. Decemb. 1794. coram Pamphilo apud Garc. n. 31. hæc formalibus: Concilio Tridentino derogatur per clausulam generalem: *non obstantibus constitutionibus Apostolicis: propter dictum decretum ultimum sess. 25. ad notata per Felin. inc. ar. si Clerici, & Jacobat. de Conciliis. l. 5. a. 18. quem sequitur Tolet. in sum. l. 1. c. 41. Gonz. ad reg. 8. gl. 6. n. 120. ubi: sufficeret generalis derogatio, si alias appareret de intentione Papæ, licet de Concilio Tridentino specialiter aut in individuo mentio facta non fuerit; quia propter autoritatem illius nunquam ei solet specialiter derogari, ac ita servari video, & decisum, & declaratum audio.* contra Hojed. de incompar. benef. p. 2. c. ult. n. 85. Zerol. loc. cit. Menoch. conf. 294. à n. 11. l. 3. Enriq. in sum. l. 7. c. 26. §. 3. apud Garc. n. 36. tenentes requiri specialem Concilii Tridentini derogationem. Item contra Molin. de iust. tom. 1. tract. 2. d. 173. Sanch. de matrim. l. 3. d. 26. n. 7. Vivald. in Candelab. aureo tit. de absolut. 13. & in append. c. 12. n. 22. apud Garc. n. 41. tenentes ad derogationem legis Concilii recentis, ut est Tridentinum requiri, ut specialiter exprimat, derogari tali decreto talis Concilii, ut habere dicunt praxin; in quo tamen eos falli ait Garcias, Quin neque speciali neque generali derogatione Concilii Tridentini opus in quibuscunque concessionibus; sed satis est, ut Papa disponat contrarium ejus, quod Concilium disponit, modò supplica manu Papæ signata fuerit. Fagn. cit. n. 86. Garc. loc. cit. n. 32. juxta expressum motum proprium Pii V. anno 1570. emanatum, quem verbotenus recitat Garcias; uti & ad hunc motum proprium se referens expressè respondit S. Congregat. & decisum fuit in Cancell. Apost. per Abbreviatores teste Garcias. n. 34. & 35. Sed neque in concessionibus contra constitutiones aliorum Conciliorum necessaria est derogatio in specie & in individuo istius constitutionis, cui contravenit concessio, sed sufficit dicere v. g. *non obstante Concilio Lateranensi &c.* Garc. n. 37. contra Jo. Guttier. in reperit. L. nemo potest. ff. de legat. num. 173. Germon. Selv. ll. cit. Mandosium &c. Quinimo sufficit dicere: *non obstantibus constitutionibus editis in Concilio generali.* Garc. n. 40. ex Decio & Probo: *Vel non obstante cujusque Concilii determinatione.* Garc. cit. n. 40. *Vel non obstante lege quacunque seu aliqua lege, etiam in Concilio generali edita.* Jacobat. de Concil. l. 5. a. 8. Garc. n. 40. Idque sive Concilium sit recens, sive antiquum, Benzoni in specul. Episcop. de fuga. l. 1. d. 14. apud Garc. n. 42. Item Concilio generali derogatur per clausulam generalem: *non obstantibus ordinationibus & constitutionibus Apostolicis: quando concessio fit motu proprio, & ex narrativa apparet de certa scientia Papæ.* Garc. n. 45. citans Puteum decis. 494. l. 2. Mandos. de signat. grat. tit. de provision. &c. Sed neque inferiorem, cui Papa dedisset facultatem dispensandi super aliquo prohibito à Concilio generali, teneri derogare specialiter tali decreto aut Concilio, tenet Gambard. de off. Legat. l. 5. rubrica. an legatus possit unum conferre plura beneficia. à n. 184. loquens de Legato.

Item